

גוסטה דוידסון יומנה של יוסטינה

התארגנו בקבוצות - חמישיות, חמישיות, תקן המחותרת דרש שכל קבוצה וקבוצה צריכה להיות עצמאית, לספק בעצמה מלוא-צרכיה. כל קבוצה ומפקדה, וכן המדריך, המקשר והאפסנאי שלה, ציודה ותחמושתה ומחסן המזון. כל קבוצה ותכנית פעולה משלה גיזרה משלה. קיצורו של דבר, עולם שלם סגור ומסוגר בחיי יום-יום ובפעולה. והחשוב ביותר: עליה להכיר את חבריה בלבד, ולדעת את תכניותיה בלבד. כל אדם מחוץ לחמישיה אסור לגלות לפניו משהו מתכניות פעולותיה ואף הרכב האנשים שלה סוד. איש אינו רשאי לדעת מתי יוצאים, מי, ולאן, והיכן נמצאים עתה אנשיה. ואם הקונספירציה חובה היא, הרי בראש וראשונה היא חלה על המפקדים שהם יסוד התנועה.

וכאן, ראשית הקושי העצום, ותחילת הסתירה הרצינית ביותר בין הרוח אשר פעם אותם משנים ובין הצרכים המוחלטים של כל ארגון צבאי במתחרת. לא, נבצר מהם להיות ארגון צבאי. הם היו תנועת נוער בכל רמ"ח איבריהם ושס"ה גידיהם. המיפנה היה גדול מדי משיוכלו להסתגל בזמן הקצר לשינויים ההכרחיים; בעיקר הפריע כלל מצבם הנפשי: עם התקרר הקץ, התגבר הצורך ליסוד הרגש בחייהם. כל אחד מהם כמעט התייתם מביתו, ממשפחתו. עדת הצעירים הזאת היתה המפלט האחרון בחייהם, הקץ האחרון לרגשות ההומים בלב ועליו נסוכה כל אהבתם. ככל שדעכה, למראה החמס והשפלות שפשו סביב, האמונה באדם, כן גברה ביתר עוז האמונה בכל אחד ואחד מעדת הצעירים הקטנה, שהיא היחידה שונה ואחרת מכל העולם סביב. וכל כן אהבו איש את רעהו אהבה מוזרה, התגעגעו לקרבת אחים. לכאורה, רק במקרה היו נפגשים בקבוצות גדולות. צחוקם העליז, והתנהגותם תוך הרגשת חירות - לא הניחום להישאר נעלמים מעין הכל.

מאה פעמים הוזהרו: אל תתגודדו בקבוצות, מאה פעמים חזרה ההחלטה: שוב לא נתאסף. ואך נפגשו שני חברים ברחוב, מיד הצטרף עוד אחד ועוד אחד ואחרי שעה קלה צעדו בשורה ארוכה, למלוא רוחב המדרכה ובלוריותיהם הפרועות, פניהם הגלויות, הבהירות, צעדם הבטוח והקצוב - הסבו תשומת לב העוברים ושבים, שאין אתה יודע לעולם מחשבותיהם וכוונתם. הם ידעו כי אינם רשאים להתנהג כפי שהם מתנהגים, אבל כשהיו בצוותא, הרגישו את עצמם חזקים כל כך, עד כי רחק מהם כל מורא בין מפני אויב גלוי, בין מפני שונא נסתר. ודאי היתה זאת חטאת נעורים. אבל הרוצה לגנותם, יהרהר נא תחילה: המותר ליטול את שמחת חייהם האחרונה, ולשלול מהם את אחרית המפלט לרגשות היתמות בלא עת, בעוד טל ילדותם עליהם? ומי שיחמיר בדין ויפסוק, כי לא היו ראויים לתנועת מחתרת לוחמת, יענה-נא גם על השאלה: ומי ישיב להם את תום נעוריהם אשר אבד לנצח?